

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

4. juli 2018*

»Traktatbrud – miljø – deponering af affald – direktiv 1999/31/EF – bestående deponeringsanlæg – artikel 14 – endelig afgørelse om, hvorvidt driften kan fortsætte – artikel 13 – nedlukningsprocedure – Domstolens dom, der fastslår et traktatbrud – undladelse af gennemførelse – artikel 260, stk. 2, TEUF – økonomiske sanktioner – tvangsbøde og et fast beløb«

I sag C-626/16,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF, anlagt den 30. november 2016,

Europa-Kommissionen ved E. Sanfrutos Cano og A. Tokár, som befuldmægtigede,

sagsøger,

mod

Den Slovakiske Republik ved B. Ricziová, som befuldmægtiget,

sagsøgt,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, T. von Danwitz, og dommerne C. Vajda, E. Juhász (refererende dommer), K. Jürimäe og C. Lycourgos,

generaladvokat: J. Kokott,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 11. januar 2018,

afsagt følgende

* Processprog: slovakisk.

Dom

- 1 Europa-Kommissionen har i stævningen nedlagt følgende påstande:
  - Det fastslås, at Den Slovakiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 260, stk. 1, TEUF, idet den ikke har vedtaget de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af Domstolens dom af 25. april 2013, Kommissionen mod Slovakiet (C-331/11, ikke trykt i Sml., herefter »dom C-331/11«, EU:C:2013:271), hvorved Domstolen fastslog, at Den Slovakiske Republik havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 14, litra a)-c), i Rådets direktiv 1999/31/EF af 26. april 1999 om deponering af affald (EFT 1999, L 182, s. 1).
  - Den Slovakiske Republik tilpligtes at indbetale følgende beløb til Kommissionen på kontoen »Den Europæiske Unions egne indtægter«:
    - En tvangsbøde på 6 793,80 EUR for hver dags forsinkelse med Den Slovakiske Republiks vedtagelse af de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af dom C-331/11, regnet fra afsigelsen af dommen i nærværende sag, indtil Den Slovakiske Republik har gennemført de foranstaltninger, der er nødvendige til opfyldelse af dom C-331/11.
    - Et fast beløb på 743,60 EUR pr. dag, med et samlet minimumsbeløb på i alt 939 000 EUR, for hver dags forsinkelse med Den Slovakiske Republiks vedtagelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre opfyldelse af dom C-331/11, regnet fra afsigelsen af denne dom den 25. april 2013:
      - indtil datoen for afsigelse af dom i nærværende sag, eller
      - indtil Den Slovakiske Republik har vedtaget de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af dom C-331/11, såfremt datoen herfor er tidligere end datoen for afsigelse af dommen i nærværende sag.
  - Den Slovakiske Republik tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Retsforskrifter

- 2 Følgende fremgår af 18. betragtning til direktiv 1999/31:

»[S]om følge af de særlige karakteristika ved deponering som bortskaffelsesform er det nødvendigt at indføre en specifik godkendelsesprocedure for alle kategorier deponeringsanlæg i overensstemmelse med de generelle godkendelseskrav, der er fastsat i [Rådets] direktiv 75/442/EØF [af 15. juli 1975 om affald (EFT 1975, L 194, s. 47)], og de generelle krav i [Rådets] direktiv 96/61/EF [af 24. september 1996] om integreret forureningsforebyggelse og -bekæmpelse [(EFT 1996, L 257, s. 26)]; inden et deponeringsanlæg tages i brug, skal det i forbindelse med en inspektion foretaget af den kompetente myndighed kontrolleres, at anlægget er i overensstemmelse med godkendelsen.«
- 3 Dette direktivs artikel 1 med overskriften »Generelle mål« bestemmer følgende i stk. 2:

»For så vidt angår deponeringsanlægs tekniske karakteristika indeholder dette direktiv de relevante tekniske krav til de deponeringsanlæg, som direktiv 96/61/EF finder anvendelse på, således at de generelle krav i nævnte direktiv kan omsættes til konkrete forskrifter. De relevante krav i direktiv 96/61/EF anses for opfyldt, hvis kravene i nærværende direktiv er opfyldt.«

- 4 Ifølge artikel 7, litra g), i direktiv 1999/31 træffer medlemsstaterne sådanne foranstaltninger, at en ansøgning om godkendelse af et deponeringsanlæg indeholder oplysninger om den påtænkte plan for nedluknings- og efterbehandlingsprocedurer.
- 5 Direktivets artikel 8, der har overskriften »Betingelser for udstedelse af en godkendelse«, har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne træffer sådanne foranstaltninger:

- a) at den kompetente myndighed kun godkender et deponeringsanlæg, hvis den har vished for:
- i) at projektet opfylder alle de relevante krav i dette direktiv, herunder bilagene, jf. dog artikel 3, stk. 4 og 5
  - ii) at ledelsen af deponeringsanlægget varetages af en fysisk person, der er teknisk kompetent til at lede anlægget; at faglig og teknisk oplæring og uddannelse af deponeringsanlæggets operatører og personale er sikret
  - iii) at deponeringsanlægget vil blive drevet således, at der træffes de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse af ulykker og begrænsning af følgerne af sådanne ulykker
  - iv) at ansøgeren på grundlag af nærmere bestemmelser, der fastsættes af medlemsstaterne, inden deponeringen påbegyndes, har truffet eller vil træffe passende forholdsregler i form af sikkerhedsstillelse eller tilsvarende med henblik på at sikre, at de forpligtelser (herunder foranstaltninger til efterbehandling), som følger af den i henhold til direktivet udstedte godkendelse, opfyldes, og at nedlukningsprocedurerne i artikel 13 følges; d]enne sikkerhed eller tilsvarende tilbageholdes, så længe anlægget er genstand for vedligeholdelse og efterbehandling i overensstemmelse med artikel 13, litra d). Medlemsstaterne kan efter eget valg erklære, at dette punkt iv) ikke finder anvendelse på deponeringsanlæg for inert affald,
- b) at projektet er i overensstemmelse med den eller de relevante affaldshåndteringsplaner, der er nævnt i artikel 7 i direktiv [75/442]
- c) at den kompetente myndighed, inden deponeringen påbegyndes, aflægger et kontrolbesøg på anlægget for at sikre sig, at det opfylder de relevante godkendelsesbetingelser; d]ette begrænser på ingen måde operatørens ansvar i henhold til godkendelsesbetingelserne.«
- 6 Artikel 13 i direktiv 1999/31 med overskriften »Procedurer for nedlukning og efterbehandling« bestemmer:

»Medlemsstaterne træffer foranstaltninger til at sikre, at følgende, hvor det er relevant, finder sted i overensstemmelse med godkendelsesbetingelserne:

- a) Nedlukningsproceduren for et deponeringsanlæg eller en del deraf indledes:
- i) når de relevante betingelser i godkendelsen er opfyldt,
- eller
- ii) med tilladelse fra den kompetente myndighed efter anmodning fra operatøren,
- eller
- iii) når den kompetente myndighed træffer begrundet beslutning herom.
- b) Et deponeringsanlæg eller en del deraf kan kun betragtes som endeligt nedlukket, når den kompetente myndighed har udført en afsluttende inspektion på stedet og har vurderet alle operatørens beretninger og meddelt operatøren sin godkendelse af nedlukningen. Dette begrænser på ingen måde operatørens ansvar i henhold til godkendelsesbetingelserne.

- c) Når deponeringsanlægget er endeligt nedlukket, er operatøren ansvarlig for vedligeholdelse, overvågning og kontrol i efterbehandlingsfasen, så længe den kompetente myndighed kræver det under hensyntagen til, hvor længe deponeringsanlægget kan udgøre en fare.

Operatøren underretter den kompetente myndighed om enhver betydelig negativ virkning på miljøet, der afsløres gennem kontrolprocedurerne, og efterkommer vedkommende myndigheds afgørelse vedrørende arten af og tidspunktet for de udbedrende foranstaltninger, der skal træffes.

- d) Så længe den kompetente myndighed mener, at deponeringsanlægget må formodes at kunne medføre en fare for miljøet, og med forbehold af fællesskabsregler og national lovgivning med hensyn til affaldsindehaverens ansvar, er deponeringsanlæggets operatør ansvarlig for overvågning og analyse af gas og perkolat fra deponeringsanlægget og af grundvandsforholdene i nærheden af anlægget i overensstemmelse med bilag III.«

- 7 Artikel 14 i direktiv 1999/31 med overskriften »Bestående deponeringsanlæg« bestemmer:

»Medlemsstaterne træffer foranstaltninger til at sikre, at deponeringsanlæg, som allerede er godkendt eller i drift på tidspunktet for dette direktivs gennemførelse, kun fortsætter driften, hvis nedennævnte skridt gennemføres snarest muligt og senest otte år efter datoen i artikel 18, stk. 1:

- a) Senest et år efter datoen i artikel 18, stk. 1, skal operatøren af et deponeringsanlæg udarbejde en overgangsplan for anlægget, som forelægges de kompetente myndigheder til godkendelse, og som omfatter de i artikel 8 nævnte forhold samt eventuelle udbedrende foranstaltninger, som operatøren finder nødvendige for at opfylde kravene i dette direktiv med undtagelse af kravene i bilag I, punkt 1.
- b) Efter at have fået overgangsplanen forelagt træffer de kompetente myndigheder på grundlag af overgangsplanen og bestemmelserne i dette direktiv endelig afgørelse om, hvorvidt driften kan fortsætte. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for, at deponeringsanlæg, som ikke har fået tilladelse til fortsat drift i overensstemmelse med artikel 8, nedlukkes snarest muligt i overensstemmelse med artikel 7, litra g), og artikel 13.
- c) På grundlag af den godkendte overgangsplan giver de kompetente myndigheder tilladelse til det nødvendige arbejde og fastsætter en overgangsperiode til gennemførelse af planen. Alle bestående deponeringsanlæg skal overholde kravene i dette direktiv med undtagelse af kravene i bilag I, punkt 1, senest otte år efter datoen i artikel 18, stk. 1.

[...]«

Dom C-331/11

- 8 I dom C-331/11 fastslog Domstolen, at Den Slovakiske Republik havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 14, litra a)-c), i direktiv 1999/31, idet det havde tilladt drift af deponeringsanlægget Žilina – Považský Chlmec uden en overgangsplan, og uden at der var truffet en endelig afgørelse om, hvorvidt deponeringsanlægget kunne fortsætte sin drift på grundlag af en godkendt overgangsplan.

Den administrative procedure i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF og sagen for Domstolen

- 9 I forbindelse med kontrollen vedrørende opfyldelsen af dom C-331/11 anmodede Kommissionen ved skrivelse af 30. april 2013 Den Slovakiske Republik om oplysninger vedrørende de foranstaltninger, der var truffet med henblik på opfyldelse af denne dom, og tidsplanen for vedtagelsen af eventuelle supplerende foranstaltninger.

- 10 I sit svar af 7. juni 2013 angav Den Slovakiske Republik, at den administrative miljømyndighed den 31. maj 2013 havde indledt en ny procedure med henblik på en ændring af den integrerede godkendelse af det omhandlede deponeringsanlæg. Den angav ligeledes, at den havde til hensigt at nedlukke deponeringsanlægget og at kontrollere dette anlæg efter nedlukningen, samt at den endelige afgørelse desangående ville blive vedtaget senest den 31. oktober 2013.
- 11 Den 21. november 2013 sendte Kommissionen en åbningsskrivelse til Den Slovakiske Republik, hvori den henviste til, at Den Slovakiske Republik endnu ikke havde efterkommet forpligtelserne i henhold dom C-331/11, og opfordrede denne medlemsstat til at fremsætte sine bemærkninger inden for en frist på to måneder.
- 12 Som svar på denne opfordring meddelte Den Slovakiske Republik den 13. januar 2014, Kommissionen, at der den 21. oktober 2013 var blevet truffet afgørelse om nedlukning og retablering vedrørende det pågældende deponeringsanlægs afsnit 2a og 2b, men at proceduren for nedlukning og retablering af anlæggets afsnit 2c var blevet udsat som følge af en retstvist vedrørende ejendomsretten til de områder, som udgjorde dette afsnit af anlægget. Under alle omstændigheder har det ifølge dette svar været forbudt siden den 7. januar 2014 at drive aktiviteter på det omtvistede deponeringsanlæg.
- 13 Den 5. maj 2014 sendte Den Slovakiske Republik Kommissionen de to afgørelser, som den administrative miljømyndigheds centrale ledelse havde truffet den 10. april 2014. Ved den første afgørelse annullerede denne afgørelsen af 21. oktober 2013 og besluttede at genbehandle sagen. Ved den anden afgørelse vedtog ledelsen foreløbige foranstaltninger, hvorved operatøren blev pålagt at afstå fra enhver aktivitet knyttet til deponering af affald på anlægget.
- 14 Et år senere, den 6. maj 2015, meddelte Den Slovakiske Republik Kommissionen, at den forventede dato for nedlukningen af det omhandlede deponeringsanlæg nu var fastsat til medio december 2015.
- 15 Den 23. december 2015 fremsendte medlemsstaten den opdaterede tidsplan for miljøkonsekvensvurderingen til Kommissionen og fastsatte i maj 2016 datoen for afgørelsen vedrørende den endelige nedlukning af det omhandlede deponeringsanlæg.
- 16 Den 26. august 2016 informerede Den Slovakiske Republik Kommissionen om, at den administrative miljømyndighed den 15. august 2016 igen havde besluttet at nedlukke deponeringsanlæggets afsnit 2a og 2b og at indstille driften af det omhandlede anlæg.
- 17 Afgørelsen af 15. august 2016 blev bekræftet ved en afgørelse truffet af den administrative miljømyndigheds centrale ledelse den 9. november 2016.
- 18 Afgørelserne af 15. august 2016 og af 9. november 2016 har været genstand for et søgsmål, men Den Slovakiske Republik har angivet, at dette søgsmål ikke har opsættende virkning på disse afgørelser.
- 19 Da Kommissionen er af den opfattelse, at Den Slovakiske Republik ikke har vedtaget alle de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af dom C-331/11, har den anlagt nærværende sag i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF.
- 20 Slovakiet har den 14. november 2017 efter afslutningen af den skriftlige forhandling fremsendt Domstolen yderligere oplysninger om nedlukningen og retableringen af det pågældende deponeringsanlægs afsnit 2a og 2b og om et lovforslag, som var under udarbejdelse.
- 21 Da Kommissionen ikke mener, at disse oplysninger gør det muligt at konkludere, at denne medlemsstat har efterkommet dom C-331/11, har den fastholdt samtlige påstande i søgsmålet.

Om formaliteten

Parternes argumenter

- 22 Den Slovakiske Republik har gjort gældende, at søgsmålet skal afvises, da der ikke er overensstemmelse mellem dom C-331/11, åbningsskrivelsen af 21. november 2013 og stævningen i nærværende sag.
- 23 Denne medlemsstat støtter denne påstand på, at Kommissionen i søgsmålet har gjort gældende, at det omtvistede deponeringsanlæg endnu ikke er blevet fuldstændigt nedlukket i overensstemmelse med artikel 13 i direktiv 1999/31. Overholdelsen af denne bestemmelse var imidlertid ikke genstand for dom C-331/11, og tilsidesættelsen af denne bestemmelse blev heller ikke gjort gældende i åbningsskrivelsen af 21. november 2013.
- 24 Efter Kommissionens opfattelse skal sagen antages til realitetsbehandling.

Domstolens bemærkninger

- 25 For det første hvad angår den hævdede uoverensstemmelse mellem dom C-331/11 og stævningen i nærværende sag bemærkes, at Domstolen i denne dom fastslog, at Den Slovakiske Republik havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 14, litra a)-c), i direktiv 1999/31, idet det havde tilladt drift af det pågældende deponeringsanlæg uden en overgangsplan, og uden at der var truffet en endelig afgørelse om den fortsatte drift på grundlag af en godkendt overgangsplan.
- 26 Artikel 14 i direktiv 1999/31, som i litra a) forpligter operatøren af et deponeringsanlæg til at udarbejde en overgangsplan for det pågældende anlæg, som forelægges de kompetente myndigheder til godkendelse, pålægger i litra b) medlemsstaterne – efter at have fået overgangsplanen forelagt – at træffe endelig afgørelse om, hvorvidt driften kan fortsætte, på grundlag af denne plan og nærværende direktiv. I denne henseende giver litra b) medlemsstaterne to muligheder. Enten godkender den kompetente nationale myndighed den fortsatte drift i overensstemmelse med direktivets artikel 8, eller også vedtager den pågældende medlemsstat de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at deponeringsanlægget nedlukkes så hurtigt som muligt i henhold til samme direktivs artikel 7, litra g), og artikel 13.
- 27 Forpligtelsen til at sikre, at kun deponeringsanlæg, som opfylder kravene i direktiv 1999/31, forbliver i drift, indebærer nedlukningen af anlæg, som ikke har opnået godkendelse til fortsat drift (jf. i denne retning dom af 16.7.2015, Kommissionen mod Bulgarien, C-145/14, ikke trykt i Sml., EU:C:2015:502, præmis 30, og af 25.2.2016, Kommissionen mod Spanien, C-454/14, ikke trykt i Sml., EU:C:2016:117, præmis 59).
- 28 Det følger heraf, at såfremt en medlemsstat ikke gennemfører artikel 14 i direktiv 1999/31 ikke ved at tillade den fortsatte drift, men derimod ved at nedlukke et deponeringsanlæg, skal den følgelig også opfylde kravene med hensyn til nedlukningsproceduren i dette direktivs artikel 13.
- 29 Overholdelsen af artikel 13 i direktiv 1999/31 var således også påkrævet, da Den Slovakiske Republik havde til hensigt at nedlukke det pågældende deponeringsanlæg for at træffe de foranstaltninger, som opfyldelsen af dom C-331/11 indebar. Det kan derfor ikke hævdes, at Kommissionen ved at støtte sit søgsmål på artikel 13 i direktiv 1999/31 har overskredet genstanden som afgrænset ved dom C-331/11.

- 30 For det andet hvad angår den angivelige uoverensstemmelse mellem åbningsskrivelsen af 21. november 2013 og stævningen i nærværende sag bemærkes, at Den Slovakiske Republik efter afsigelsen af dom C-331/11 ikke klart har meddelt Kommissionen, om den valgte at fortsætte driften af det omhandlede deponeringsanlæg eller at nedlukke anlægget.
- 31 Medlemsstaten informerede i en første fase af den administrative procedure, dvs. inden afsendelsen af åbningsskrivelsen af 21. november 2013, alene Kommissionen om, at den administrative miljømyndighed havde indledt en ny procedure med henblik på en ændring af den integrerede godkendelse af deponeringsanlægget, at en fremtidig nedlukning af anlægget var planlagt, og at en beslutning herom ville blive truffet senest den 31. oktober 2013.
- 32 Den 21. november 2013 havde Den Slovakiske Republik imidlertid ikke meddelt Kommissionen, at der var blevet truffet en afgørelse herom, således at Kommissionen på dette tidspunkt ikke kunne vide, hvilken af de løsninger, som Den Slovakiske Republik havde for at opfylde dom C-331/11, medlemsstaten i sidste ende ville vælge.
- 33 Det kan derfor ikke bebrejdes Kommissionen, at den ikke i åbningsskrivelsen nærmere præciserede, på hvilke punkter denne medlemsstat ikke havde efterkommet dom C-331/11.
- 34 Det er først i en anden fase af den administrative procedure i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF, dvs. efter afsendelsen af åbningsskrivelsen af 21. november 2013, at Den Slovakiske Republik forelagde Kommissionen oplysninger om den successive vedtagelse af en afgørelse om at nedlukke og retablere deponeringsanlæggets afsnit 2a og 2b, annullation af denne afgørelse og endelig den kompetente administrative myndigheds vedtagelse af en ny afgørelse og den centrale ledelses senere bekræftelse heraf. Det er ligeledes i denne anden fase af den administrative procedure, at medlemsstaten meddelte den dato, som var fastsat for nedlukningen af deponeringsanlægget, inden den informerede Kommissionen om, at datoen var blevet udsat.
- 35 Da genstanden for den foreliggende sag som afgrænset af dom C-331/11 ligeledes omfatter artikel 13 i direktiv 1999/31, og da Den Slovakiske Republiks hensigter med hensyn til opfyldelsen af denne dom, som først er blevet bragt til Kommissionens kendskab med den nødvendige klarhed efter forkyndelsen af åbningsskrivelsen af 21. november 2013, netop vedrører nedlukningen af det omhandlede deponeringsanlæg, kan Kommissionen i stævningen i den foreliggende sag påberåbe sig artikel 13 og de deri fastsatte krav.

Om traktatbruddet

Parternes argumenter

- 36 Med det første klagepunkt har Kommissionen foreholdt Den Slovakiske Republik, at den ikke i overensstemmelse med artikel 14 i direktiv 1999/31 har truffet en endelig afgørelse vedrørende den fortsatte drift eller nedlukningen af det pågældende deponeringsanlæg. Kommissionen har især fremhævet, at medlemsstaten, som den 7. juni 2013, 8. juli 2014, 6. maj 2015 og 23. december 2015 havde tilkendegivet sin hensigt at lukke dette anlæg endeligt, endnu ikke har fremlagt en endelig afgørelse herom.
- 37 I sin replik har Kommissionen tilføjet, at deponeringsanlægget skulle have været nedlukket i overensstemmelse med artikel 7, litra g), og artikel 13 i direktiv 1999/31 som følge af, at de slovakiske myndigheder hverken har vedtaget en overgangsplan for det pågældende deponeringsanlæg eller truffet endelig afgørelse om godkendelse af den fortsatte drift i medfør af direktivets artikel 14, litra b). I denne henseende udgør afgørelsen af 9. november 2016, som bekræfter afgørelsen af 15. august 2016

om at indstille driften af det pågældende deponeringsanlæg, ikke en endelig afgørelse som omhandlet i artikel 14, litra b), i direktiv 1999/31, idet der heri ikke henvises til en overgangsplan for dette deponeringsanlæg, og idet denne afgørelse er genstand for et søgsmål.

- 38 Som svar på dette klagepunkt har Den Slovakiske Republik gjort gældende, at den lovligt kunne opfylde de forpligtelser, som udspringer af dom C-331/11, på to forskellige måder, nemlig ved at godkende driften af det pågældende deponeringsanlæg på grundlag af en overgangsplan og en endelig afgørelse om den fortsatte drift af dette anlæg, eller omvendt ved ikke at godkende driften. Den Slovakiske Republik har imidlertid angivet at have fulgt den anden mulighed, idet den har besluttet ikke at godkende den fortsatte drift af anlægget og at nedlukke og retablere dette.
- 39 Denne medlemsstat har anført, at artikel 14 i direktiv 1999/31 ikke kræver, at der forud for vedtagelsen af en endelig afgørelse om at indstille driften af et eksisterende deponeringsanlæg fremlægges en overgangsplan, som skal godkendes. Selv om det antages, at en overgangsplan var nødvendig i den foreliggende sag, har den gjort gældende, at den administrative miljømyndighed under alle omstændigheder godkendte en sådan plan ved afgørelse af 15. december 2015.
- 40 Desuden har Den Slovakiske Republik anført, at bortskaffelse af affald på det pågældende deponeringsanlæg ikke været tilladt siden den 7. januar 2014. Endvidere skulle en afgørelse om forbud mod fortsat drift af dette deponeringsanlæg og om nedlukning og reetablering af anlægget, med undtagelse af afsnit 2c, været blevet vedtaget den 15. august 2016 med virkning senest fra den 9. november 2016.
- 41 Med det andet klagepunkt har Kommissionen foreholdt Den Slovakiske Republik, at den ikke i overensstemmelse med artikel 13 i direktiv 1999/31 har truffet de nødvendige foranstaltninger til faktisk at nedlukke deponeringsanlægget. Til trods for, at denne medlemsstat havde meddelt, at den administrative miljømyndighed ville fastsætte betingelserne og foranstaltningerne, som vil gøre det muligt at overvåge deponeringsanlægget efter nedlukningen, er de af medlemsstaten truffene foranstaltninger ifølge Kommissionen i denne henseende utilstrækkelige.
- 42 Kommissionen har fremført, at medlemsstaterne ifølge artikel 14, litra b), i direktiv 1999/31 skal vedtage de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at deponeringsanlæg, som ikke har godkendelse til fortsat drift, nedlukkes så hurtigt som muligt i overensstemmelse med dette direktivs artikel 7, litra g), og artikel 13.
- 43 Kommissionen har anført, at i henhold til artikel 13, litra b), i direktiv 1999/31 kan et deponeringsanlæg kun betragtes som endeligt nedlukket, når den kompetente myndighed har udført en afsluttende inspektion på stedet og har vurderet alle operatørens beretninger og meddelt operatøren sin godkendelse af nedlukningen. I den foreliggende sag kan den samlede procedure til endelig nedlukning af det omhandlede deponeringsanlæg således kun anses for afsluttet, når den nationale myndighed til forvaltning af affald har godkendt den i overensstemmelse med den slovakiske lovgivning, som gennemfører artikel 13 i direktiv 1999/31.
- 44 Endelig kan afgørelsen af 15. august 2016 ifølge Kommissionen ikke anses for endelig, da den er genstand for et søgsmål.
- 45 Som svar på dette klagepunkt har Den Slovakiske Republik gjort gældende, at den kronologiske rækkefølge af de tiltag, som skal gennemføres til endelig nedlukning af det pågældende deponeringsanlæg, klart viser, at anlæggets faktiske lukning objektivt set kræver meget tid.
- 46 På trods af den betydelige indsats, som de kompetente nationale myndigheder har ydet, har det således endnu ikke været muligt fuldstændigt og endeligt at nedlukke det nævnte anlæg.

Domstolens bemærkninger

- 47 Det bemærkes, at opfyldelsen af dom C-331/11 krævede, at de kompetente slovakiske myndigheder i overensstemmelse med artikel 14, litra b), i direktiv 1999/31 enten godkender den fortsatte drift af deponeringsanlægget på grundlag af en overgangsplan, som opfylder kravene i dette direktiv, eller giver påbud om driftens ophør og sørger for den endelige nedlukning af deponeringsanlægget under overholdelse af direktivets artikel 13.
- 48 Det skal derfor prøves, om de slovakiske myndigheder inden for den fastsatte frist har truffet endelig afgørelse om den fortsatte drift af dette deponeringsanlæg eller om dets nedlukning, og i givet fald om de foranstaltninger, som myndighederne har truffet med henblik på den endelige nedlukning, skal anses for tilstrækkelige, hvilket Kommissionen bestrider med henholdsvis det første og det andet klagepunkt.
- 49 Det relevante tidspunkt for bedømmelsen af, om der foreligger et traktatbrud i henhold til artikel 260, stk. 1, TEUF, er udløbet af den frist, der er fastsat i åbningsskrivelsen, som er afgivet i medfør af denne bestemmelse (dom af 13.7.2017, Kommissionen mod Spanien, C-388/16, ikke trykt i Sml., EU:C:2017:548, præmis 21 og den deri nævnte retspraksis).
- 50 Heraf følger, at eftersom Kommissionen i nærværende sag fremsatte den begrundede udtalelse den 21. november 2013, er det relevante tidspunkt for bedømmelsen af, om der foreligger et traktatbrud, udløbet af den frist, der er fastsat i denne begrundede udtalelse, dvs. den 21. januar 2014.
- 51 For så vidt angår det første klagepunkt bemærkes, at Den Slovakiske Republik i sit svar af 13. januar 2014 på åbningsskrivelsen af 21. november 2013 anførte, at det har været forbudt siden den 7. januar 2014 at drive aktiviteter på det omtvistede deponeringsanlæg, og at en afgørelse om at nedlukke og retablere det pågældende anlægs afsnit 2a og 2b var blevet vedtaget allerede den 21. oktober 2013.
- 52 Det må imidlertid fastslås, at afgørelsen af 21. oktober 2013 ikke kan så tvivl om, at Kommissionens klagepunkt er begrundet.
- 53 Dels har Den Slovakiske Republik selv anerkendt, at deponeringsanlæggets afsnit 2c ikke var omfattet af afgørelsen af 21. oktober 2013, idet proceduren vedrørende nedlukningen og retableringen af dette afsnit var blevet udsat.
- 54 Selv om det er korrekt, at der ved afgørelse af 21. oktober 2013 blev anordnet nedlukning og retablering af anlæggets afsnit 2a og 2b, annullerede den administrative miljømyndigheds centrale ledelse dels denne afgørelse den 10. april 2014 med tilbagevirkende kraft, idet ledelsen havde besluttet at behandle sagen på ny.
- 55 Heraf følger, at der ved udløbet af den frist, der var fastsat i åbningsskrivelsen, dvs. den 21. januar 2014, ikke var blevet vedtaget en endelig afgørelse vedrørende den fortsatte drift af det pågældende deponeringsanlæg eller nedlukningen af dette anlæg som omhandlet i artikel 14, litra b), i direktiv 1999/31.
- 56 Kommissionens første klagepunkt må derfor tages til følge.
- 57 Hvad angår det andet klagepunkt bemærkes, at en medlemsstat i medfør af artikel 14, litra b), andet punktum, i direktiv 1999/31 er forpligtet til at sørge for en endelig nedlukning af et deponeringsanlæg i overensstemmelse med proceduren i artikel 13 i direktiv 1999/31, såfremt den ikke godkender den fortsatte drift af anlægget.

- 58 I denne henseende bemærkes, at det ikke er tilstrækkeligt at indstille den fortsatte deponering af affald for at opfylde denne forpligtelse, men at medlemsstaten er forpligtet til at sikre, at de arbejder, der er nødvendige for at efterkomme direktiv 1999/31, i forbindelse med nedlukningen af det omhandlede deponeringsanlæg gennemføres (jf. i denne retning dom af 25.2.2016, Kommissionen mod Spanien, C-454/14, ikke trykt i Sml., EU:C:2016:117, præmis 60 og 61).
- 59 I den foreliggende sag har Den Slovakiske Republik ikke hævdet, at den i artikel 13 i direktiv 1999/31/EF omhandlede nedlukningsprocedure for det pågældende deponeringsanlæg var blevet afsluttet den 21. januar 2014. Den har alene anført, at den endelige nedlukning af anlægget kræver lang tid i betragtning af antallet af formaliteter, som skal opfyldes, og at det på trods af de kompetente myndigheders vedvarende indsats endnu ikke har været muligt at gennemføre en fuldstændig og endelig nedlukning af det nævnte deponeringsanlæg.
- 60 En sådan begrundelse for forsinkelsen med opfyldelsen af dom C-331/11 kan imidlertid ikke antages. Som Domstolen gentagne gange har fastslået, kan en medlemsstat ikke påberåbe sig bestemmelser, former for praksis eller forhold i sin interne retsorden til støtte for, at forpligtelser i henhold til EU-retlige regler ikke overholdes (dom af 13.7.2017, Kommissionen mod Spanien, C-388/16, ikke trykt i Sml., EU:C:2017:548, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis).
- 61 Under disse omstændigheder må Kommissionens andet klagepunkt tillige tages til følge.
- 62 Følgelig skal det fastslås, at Den Slovakiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 260, stk. 1, TEUF, idet den ikke har truffet alle foranstaltninger til opfyldelse af dom C-331/11.

Om de økonomiske sanktioner

- 63 Efter at have forklaret, at det i sig selv udgør en alvorlig overtrædelse af legalitetsprincippet og retssikkerheden inden for Unionen, hvis der går lang tid, inden en dom afsagt af Domstolen opfyldes, har Kommissionen nedlagt påstand om, at Den Slovakiske Republik ikke alene idømmes en tvangsbøde, men tillige et fast beløb.
- 64 Hvad angår størrelsen af denne tvangsbøde og det faste beløb har Kommissionen baseret sig på sin meddelelse af 13. december 2005 med overskriften »Gennemførelse af EF-traktatens artikel 228« (SEK(2005) 1658), som ajourført ved Kommissionens meddelelse af 6. august 2015 med overskriften »Ajourføring af oplysninger, der anvendes til beregning af de faste beløb og de tvangsbøder, Kommissionen foreslår Domstolen i traktatbrudssøgsmål« (EUT 2015, C 257, s. 1) (herefter »meddelelsen af 2005«).

Om tvangsbøden

Parternes argumenter

- 65 Kommissionen har henvist til, at i henhold til meddelelsen af 2005 hviler bestemmelsen af en sanktion på tre grundlæggende kriterier, nemlig overtrædelsens grovhed, varigheden heraf og nødvendigheden af at sikre en præventiv effekt af selve sanktionen.
- 66 Hvad angår overtrædelsens grovhed har Kommissionen for det første understreget betydningen af de EU-retlige regler, der var genstand for overtrædelsen, dvs. bestemmelserne i direktiv 1999/31, og for det andet følgerne heraf for offentlige og private interesser, såsom navnlig beskyttelsen af menneskers sundhed og miljøet. I denne forbindelse har Kommissionen fremført, at denne beskyttelse kræver, at det deponerede affald ikke udgør en risiko for menneskers sundhed og miljøet. Med henblik herpå er det ifølge direktivets artikel 14 nødvendigt, at de kompetente myndigheder træffer endelig afgørelse

om den fortsatte drift eller nedlukningen af eksisterende deponeringsanlæg. Direktivets artikel 13 fastsætter ligeledes krav med hensyn til nedlukningsproceduren og efterbehandlingen. For det tredje har Kommissionen foreslået, at der tages hensyn til den omstændighed, at der kun er tale om et deponeringsanlæg, og at det geografiske område er begrænset til områderne i nærheden af det pågældende deponeringsanlæg, samt den omstændighed, at affaldsdeponeringen på dette anlæg har været suspenderet siden 30. december 2013. Der skal ligeledes tages hensyn som formildende omstændigheder til de foranstaltninger, som Den Slovakiske Republik har truffet for at efterkomme dom C-331/11, selv om disse foranstaltninger har været utilstrækkelige.

- 67 Henset til samtlige disse forhold finder Kommissionen, at der skal anvendes en koefficient for grovhed på 2 på skalaen fra 1-20 i meddelelsen af 2005.
- 68 For så vidt angår varigheden af overtrædelsen har Kommissionen gjort gældende, at beslutningen om at anlægge nærværende sag blev taget 65 måneder efter afsigelsen af dom C-331/11, hvilket begrundes en anvendelse af koefficienten på 3.
- 69 Hvad angår koefficienten vedrørende den pågældende medlemsstats betalingsevne, som er faktor »n«, har Kommissionen påpeget, at meddelelsen af 2005 har fastsat denne til 1,69 for Den Slovakiske Republik.
- 70 Heraf har Kommissionen konkluderet, at tvangsbøden ved anvendelsen af den i meddelelsen nævnte formel bør beløbe sig til 6793,80 EUR.
- 71 Den Slovakiske Republik har gjort gældende, at hvad angår overtrædelsens varighed har bortskaffelse af affald på det pågældende deponeringsanlæg ikke været tilladt siden den 7. januar 2014. Desuden er der ud fra et faktisk og juridisk synspunkt tale om en særdeles kompleks sag, hvis behandling er blevet betydeligt forsinket på grund af de søgsmål, som er blevet anlagt til prøvelse af afgørelserne vedrørende deponeringsanlægget og forpligtelsen til inden afgørelsen af 9. november 2016 at gennemføre en miljøkonsekvensvurdering.
- 72 Hvad angår overtrædelsens grovhed har Den Slovakiske Republik efter at have gentaget sit standpunkt, hvorefter klagepunkterne vedrørende den manglende overholdelse af de materielle krav i artikel 13 i direktiv 1999/31 ikke kan antages til realitetsbehandling i sammenhæng med opfyldelsen af dom C-331/11, gjort gældende, at indvirkningerne af en sen opfyldelse af dom C-331/11 under alle omstændigheder er minimale, da det pågældende område er begrænset og ikke støder op til andre medlemsstaters grænse. Der skal ligeledes tages hensyn til den vedvarende indsats for at sikre opfyldelsen af dom C-331/11, navnlig den omstændighed, at der den 9. november 2016 blev truffet afgørelse om at opgive driften af det pågældende deponeringsanlæg samt om at nedlukke og retablere dette, med undtagelse af afsnit 2c. Den Slovakiske Republik har tillige fremhævet dens fulde samarbejde med Kommissionen under den administrative fase og den omstændighed, at den aldrig er blevet dømt i en lignende sag.
- 73 Ifølge Den Slovakiske Republik skal tvangsbødens størrelse derfor være lavere end den, Kommissionen har foreslået.

Domstolens bemærkninger

- 74 Ifølge fast praksis er pålæggelsen af en tvangsbøde i princippet kun begrundet, for så vidt som traktatbruddet har været ved på grund af, at en foregående dom ikke er blevet opfyldt, indtil Domstolens undersøgelse af de faktiske omstændigheder (dom af 7.9.2016, Kommissionen mod Grækenland, C-584/14, EU:C:2016:636, præmis 70 og den deri nævnte retspraksis).
- 75 Dette er tilfældet i denne sag.

- 76 Det er ikke omtvistet parterne imellem, at der på tidspunktet for Domstolens prøvelse af de faktiske omstændigheder endnu ikke var truffet endelig afgørelse om at nedlukke deponeringsanlæggets afsnit 2c i henhold til artikel 14, litra b), i direktiv 1999/31.
- 77 Det er ligeledes ikke omtvistet parterne imellem, at nedlukningsproceduren på tidspunktet for denne prøvelse endnu ikke var afsluttet i overensstemmelse med direktivets artikel 13.
- 78 Det skal imidlertid bemærkes, at der ved den afgørelse, som den kompetente administrative myndigheds centrale ledelse traf den 9. november 2016, og som bekræftede denne myndigheds afgørelse af 15. august 2016, blev truffet en endelig afgørelse om at nedlukke og retablere det omhandlede deponeringsanlægs afsnit 2a og 2b samt om at indstille driften af anlægget.
- 79 Selv om Kommissionen har rejst tvivl om denne afgørelses endelige karakter med henvisning til, at den er genstand for et søgsmål, har denne institution ikke bestridt Den Slovakiske Republiks oplysninger om, at et sådant søgsmål ikke har opsættende virkning på denne nævnte afgørelse.
- 80 Derudover kan en administrativ afgørelse som anført af generaladvokaten i punkt 64 i forslaget til afgørelse i en retsunion, som sikrer effektiv retsbeskyttelse, i princippet underkastes domstolsprøvelse, og de kompetente myndigheder kan ikke forhindre, at der iværksættes et søgsmål.
- 81 Da opfyldelsen af dom C-331/11 imidlertid må anses for ufuldstændig, idet der på tidspunktet for Domstolens prøvelse af de faktiske omstændigheder endnu ikke var truffet endelig afgørelse som omhandlet i artikel 14, litra b), i direktiv 1999/31 om nedlukning af det omhandlede deponeringsanlægs afsnit 2c, og nedlukningsproceduren for anlægget endnu ikke var blevet afsluttet i overensstemmelse med direktivets artikel 13, finder Domstolen, at domfældelsen af Den Slovakiske Republik til at betale en tvangsbøde udgør et passende økonomisk middel med henblik på at sikre en fuldstændig opfyldelse af denne dom.
- 82 Når Domstolen udøver sit skøn på området, tilkommer det den at fastsætte tvangsbøden således, at denne på den ene side er afpasset efter omstændighederne og på den anden side er proportional med det fastslåede traktatbrud såvel som med den pågældende medlemsstats betalingssevne (dom af 15.10.2015, Kommissionen mod Grækenland, C-167/14, ikke trykt i Sml., EU:C:2015:684, præmis 52 og den deri nævnte retspraksis).
- 83 Kommissionens forslag vedrørende tvangsbøden kan ikke binde Domstolen og udgør blot et nyttigt sammenligningsgrundlag. Ligeledes er retningslinjer som dem, der er indeholdt i Kommissionens meddelelser, ikke bindende for Domstolen, men bidrager til at sikre gennemsigtigheden, forudsigeligheden og retssikkerheden i Kommissionens egne handlinger, når denne institution fremsætter forslag for Domstolen. I forbindelse med en sag på grundlag af artikel 260, stk. 2, TEUF vedrørende et vedvarende traktatbrud i en medlemsstat, til trods for den omstændighed, at dette traktatbrud allerede er blevet konstateret i en første dom, der er afsagt i henhold til artikel 258 TEUF, skal Domstolen nemlig fortsat have mulighed for at fastsætte størrelsen af og formen på den pålagte tvangsbøde, som den finder passende, for at tilskynde denne medlemsstat til at bringe den manglende opfyldelse af de forpligtelser, der følger af Domstolens første dom, til ophør (dom af 22.6.2016, Kommissionen mod Portugal, C-557/14, EU:C:2016:471, præmis 69).
- 84 De kriterier, der skal tages i betragtning inden for rammerne af Domstolens bedømmelse for at sikre tvangsbødens egenskab af tvangsmiddel med henblik på en ensartet og effektiv anvendelse af EU-retten, er således i princippet overtrædelsens grovhed, varighed og den pågældende medlemsstats betalingssevne. Ved anvendelsen af disse kriterier skal Domstolen tage særligt hensyn til den manglende opfyldelses konsekvenser for offentlige og private interesser samt til den uopsættelighed, hvormed den pågældende medlemsstat skal overholde sine forpligtelser (dom af 22.6.2016, Kommissionen mod Portugal, C-557/14, EU:C:2016:471, præmis 70).

- 85 For det første hvad angår overtrædelsens grovhed bemærkes, at Den Slovakiske Republiks tilsidesættelse af sine forpligtelser i henhold til artikel 13 og 14 i direktiv 1999/31 kan have indvirkning på miljøet og menneskers sundhed, selv om det konstaterede traktatbrud er af lokal karakter.
- 86 Det bemærkes imidlertid først, at bortset fra den omstændighed, at nærværende traktatbrudssøgsmål kun vedrører et enkelt deponeringsanlæg, blev det i medfør af artikel 14, litra b), i direktiv 1999/31 besluttet den 15. august 2016 og bekræftet den 9. november 2016, at anlæggets afsnit 2a og 2b skulle nedlukkes endeligt.
- 87 Selv om proceduren for endelig nedlukning endnu ikke er blevet gennemført i overensstemmelse med direktivets artikel 13, idet en sådan procedure i den foreliggende sag kræver betydelige arbejder og foranstaltninger, skal der tages hensyn til den omstændighed, at anlæggets drift blev indstillet allerede den 7. januar 2014.
- 88 Endelig har Den Slovakiske Republik samarbejdet med Kommissionen under den administrative procedure i nærværende sag.
- 89 Hvad for det andet angår overtrædelsens varighed skal denne vurderes under hensyn til det tidspunkt, hvor Domstolen har vurderet de faktiske omstændigheder.
- 90 I det foreliggende tilfælde er overtrædelsens varighed, regnet fra tidspunktet for afsigelsen af dom C-331/11 betragtelig, dvs. ca. fem år.
- 91 For det tredje har Den Slovakiske Republik ikke for Domstolen fremlagt nogen elementer vedrørende dens betalingsevne.
- 92 Under hensyn til samtlige omstændigheder i denne sag finder Domstolen, at pålæggelse af en tvangsbøde på 5 000 EUR pr. dag er passende for at opnå opfyldelse af dom C-331/11.
- 93 Følgelig bør Den Slovakiske Republik pålægges at betale Kommissionen en tvangsbøde på 5 000 EUR for hver dags forsinkelse med gennemførelsen af de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af dom C-331/11 regnet fra datoen for afsigelse af denne dom og indtil datoen for fuldstændig opfyldelse af nævnte dom.

Om det faste beløb

Parternes argumenter

- 94 Kommissionen har nedlagt påstand om, at Domstolen pålægger Den Slovakiske Republik at betale et fast dagligt beløb på 743,60 EUR, der fremkommer ved multiplikation af det konstante faste grundbeløb, der er fastsat til 220 EUR, med koefficienten for grovhed på 2 og med faktor »n« på 1,69 regnet fra datoen for afsigelsen af dom C-331/11 indtil datoen for nærværende dom eller indtil datoen for Den Slovakiske Republiks vedtagelse af de foranstaltninger, der er nødvendige til opfyldelse af dom C-331/11, hvis datoen herfor indtræder tidligere end datoen for afsigelse af nærværende dom, forudsat at det samlede faste beløb er på mindst 939 000 EUR.
- 95 Den Slovakiske Republik har for Domstolen fremlagt en række oplysninger vedrørende de forskellige økonomiske sanktioner, som Kommissionen har foreslået i nærværende sag, nemlig tvangsbøden og det faste beløb, og indholdet af disse elementer er i det væsentlige gentaget i præmis 71-73 i nærværende dom.

Domstolens bemærkninger

- 96 Domstolen har ved udøvelsen af sit skøn på det pågældende område beføjelse til kumulativt at pålægge en tvangsbøde og et fast beløb (dom af 22.2.2018, Kommissionen mod Grækenland, C-328/16, EU:C:2018:98, præmis 116 og den deri nævnte retspraksis).
- 97 En domfældelse til betaling af et fast beløb hviler i det væsentlige på en vurdering af de konsekvenser, som den pågældende medlemsstats manglende opfyldelse af sine forpligtelser har på private og offentlige interesser, navnlig når traktatbruddet har varet ved i en lang periode efter afsigelsen af den dom, hvorved det oprindeligt blev fastslået (jf. i denne retning dom af 13.5.2014, Kommissionen mod Spanien, C-184/11, EU:C:2014:316, præmis 59).
- 98 En domfældelse til betaling af et fast beløb og fastsættelse af størrelsen af dette beløb bør i det enkelte tilfælde ske på grundlag af samtlige relevante forhold, som vedrører såvel særegenhederne ved det fastslåede traktatbrud som den holdning, der blev indtaget af den pågældende medlemsstat, efter at proceduren ifølge artikel 260 TEUF var blevet indledt. I denne forbindelse tildeler bestemmelsen Domstolen et vidt skøn ved afgørelsen af, hvorvidt der bør pålægges en sådan sanktion, og i givet fald dens størrelse (dom af 2.12.2014, Kommissionen mod Italien, C-196/13, EU:C:2014:2407, præmis 114).
- 99 De elementer, som ligger til grund for det traktatbrud, som nærværende dom har fastslået, dvs. dels den omstændighed, at der ikke var blevet truffet en endelig afgørelse som omhandlet i artikel 14, litra b), i direktiv 1999/31 vedrørende nedlukning af det omhandlede deponeringsanlæg inden for den fastsatte frist, dels den omstændighed, at der ikke var sørget for den endelige nedlukning af dette anlæg i overensstemmelse med direktivets artikel 13, begrundet vedtagelsen af en afskrækkende foranstaltning, såsom en domfældelse til betaling af et fast beløb, i betragtning af, at disse elementer udgør en fare for miljøet og menneskers sundhed, og henset til nødvendigheden af effektivt at imødegå en fremtidig gentagelse af tilsvarende overtrædelser af EU-retten.
- 100 Under disse omstændigheder tilkommer det Domstolen under udøvelse af dens skøn beføjelse at fastsætte størrelsen af det faste beløb således, at det dels er tilpasset efter omstændighederne, dels er afpasset i forhold til den begåede overtrædelse (dom af 15.10.2015, Kommissionen mod Grækenland, C-167/14, ikke trykt i Sml., EU:C:2015:684, præmis 75).
- 101 Til de i denne henseende relevante omstændigheder hører bl.a. den fastslåede overtrædelses grovhed og den periode, hvori denne bestod efter afsigelsen af den dom, hvorved det blev fastslået (dom af 2.12.2014, Kommissionen mod Grækenland, C-167/13, EU:C:2014:2405, præmis 76).
- 102 De omstændigheder i den foreliggende sag, der skal tages i betragtning, fremgår navnlig af overvejelserne i denne doms præmis 85-91 vedrørende overtrædelsens grovhed og varighed samt den pågældende medlemsstats betalingssevne.
- 103 I denne henseende bemærkes for det første, at på trods af de slovakiske myndigheders vedvarende indsats for at sikre en opfyldelse af dom C-331/11 og under hensyntagen til den omstændighed, at driften af det omhandlede deponeringsanlæg var blevet indstillet allerede den 7. januar 2014, blev den endelige afgørelse om at nedlukke og retablere anlæggets afsnit 2a og 2b samt om at indstille driften af disse afsnit først truffet den 15. august 2016 og bekræftet den 9. november 2016, hvilket er mere end tre år efter afsigelsen af den nævnte dom, uden at nedlukningsproceduren for nævnte anlæg var blevet afsluttet på tidspunktet for Domstolens prøvelse af de faktiske omstændigheder. For så vidt angår afsnit 2c var der på tidspunktet for denne prøvelse ikke blevet truffet nogen endelig afgørelse om dets nedlukning, og nedlukningsproceduren var end ikke blevet indledt. Det må derfor konstateres, at den pågældende overtrædelse har varet ved i en betydelig periode.

- 104 Hvad for det andet angår overtrædelsens grovhed skal der tages hensyn til de indvirkninger, som denne medlemsstats tilsidesættelse af sine forpligtelser i henhold til artikel 13 og 14 i direktiv 1999/31 kan have på miljøet og menneskers sundhed, selv om tilsidesættelsen er af lokal karakter, og Den Slovakiske Republik har samarbejdet med Kommissionen under den administrative procedure i den foreliggende sag.
- 105 På grundlag af samtlige disse omstændigheder finder Domstolen, at det er en rimelig bedømmelse af sagens omstændigheder, at det faste beløb, som Den Slovakiske Republik skal betale, fastsættes til 1 000 000 EUR.
- 106 Den Slovakiske Republik bør derfor pålægges at betale Kommissionen et fast beløb på 1 000 000 EUR.

Sagsomkostninger

- 107 I henhold til artikel 138, stk. 1, i Domstolens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Slovakiske Republik tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og Den Slovakiske Republik har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Fjerde Afdeling):

- 1) **Den Slovakiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 260, stk. 1, TEUF, idet den ikke har truffet alle foranstaltninger til opfyldelse af dom af 25. april 2013, Kommissionen mod Slovakiet (C-331/11, ikke trykt i Sml., EU:C:2013:271).**
- 2) **I tilfælde af, at det i punkt 1 fastslåede traktatbrud fortsat består på datoen for afsigelsen af denne dom, betaler Den Slovakiske Republik Europa-Kommissionen en tvangsbøde på 5 000 EUR for hver dags forsinkelse med gennemførelsen af de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af dom af 25. april 2013, Kommissionen mod Slovakiet (C-331/11, ikke trykt i Sml., EU:C:2013:271), regnet fra datoen for afsigelse af denne dom og indtil den fuldstændige opfyldelse af dom af 25. april 2013, Kommissionen mod Slovakiet (C-331/11, ikke trykt i Sml., EU:C:2013:271).**
- 3) **Den Slovakiske Republik tilpligtes at betale Europa-Kommissionen et fast beløb på 1 000 000 EUR.**
- 4) **Den Slovakiske Republik betaler sagsomkostningerne.**

Underskrifter